

*K. TER LAAN OVERLEDEN***Markante Groninger, socialist
en auteur volbracht reuzenwerk***91-jarige schreef nog iedere dag*

In het academisch ziekenhuis te Utrecht is gisteren op 91-jarige leeftijd overleden de heer K. ter Laan, nestor van de Groninger beweging, oud-burgemeester van Zaandam, oud-Tweede Kamerlid, erevoorzitter van 't Grunneger Genootschap, erelid van het Nederlands Volkskundig Genootschap en van het Multatuli-Genootschap, lid van de commissie van toezicht op de landsdrukkerij. En dat is nog maar een deel van het reuzenwerk dat K. ter Laan in zijn lange, van werk en nog eens werk vervulde leven heeft verzet. Wij in de provincie Groningen kennen de heer ter Laan toch vooral als de man van het onvolprezen Groninger woordenboek, van zijn bezielende toespraken op vergaderingen en voor de radio. „Laive laandslu”, zo sprak hij ons toe en altijd weer was het raak, eerlijk en helder. De woorden zijn verklonken, maar niet vergeten.

De taal van Groningen had zijn liefde, zijn prachtige boek „Hoezen van Gruindiek” getuigt ervan, maar ook aan de historie (zijn laatstverschenen boek behandelt de geschiedenis van zijn geboorteplaats Slochteren), de volkskunde („Groninger overleveringen”) en de wetenschap (een lange rij woordenboeken en encyclopedieën en ook, in 1932, „Wat ieder van de nieuwe Schoolwet weten moet”) wijdde hij zijn grote talenten. Nog kort voor zijn heengaan, werkte hij in zijn huis aan de Nassaulaan te Wassenaar aan nieuwe uitgaven.

en het Grunneger volksaigen”.

In K. ter Laan verliest de provincie Groningen een man, een groot man, die met hart en ziel op de bres stond voor de Groninger zaak, die niet moe werd te getuigen van zijn liefde voor het Gronings en de gave bezat van het eenvoudige, uit het hart gegrepen woord, dat de toehoorders overtuigde, inspireerde en bezielde.

De stem zwijgt nu, maar in de harten van talloos velen, en in zijn boeken die zich rijen in menige bibliotheek, zal K. ter Laan voortleven, vooral als de man die ons heeft geleerd dat men om te kunnen wonen in het leven een thuis-haven, een plaats van herkomst moet hebben.

vw

K. TER LAAN

K. TER LAAN

K. ter Laan, die op 8 juli 1871 werd geboren, werd opgeleid voor onderwijzer. In 1890 werd hij benoemd in Sappemeer en vervolgens in Appingedam, Dordrecht en Arnhem. In 1895 werd hij hoofd der school in Sluis en drie jaar later in Delft, gecombineerd met het directeurschap van het plaatselijk handelsonderwijs. In Delft sloot hij zich aan bij de SDAP. In 1901 werd ter Laan, kandidaat gesteld door het district Hoogezand, voor de SDAP lid van de Tweede Kamer. Hij verhuisde naar Den Haag en werd daar in 1905 het eerste socialistische raadslid. In 1914 werd hij, als eerste socialist in ons land, benoemd tot burgemeester en wel van Zaandam. In 1937 nam hij in verband met het bereiken van de 65-jarige leeftijd afscheid van Zaandam en van de Tweede Kamer, waarin hij zich had laten kennen als een deskundige in het bijzonder op het gebied van onderwijs en defensie.

ZILVEREN ANJER

Op zijn 80ste en 90ste verjaardag werd hij als dank voor zijn alom gewaardeerde culturele arbeid op treffende wijze gehuldigd. In juni 1951 reikte Prins Bernhard de heer ter Laan, die ridder in de Orde van Oranje Nassau was de zilveren anjer uit voor zijn zeer ver-

dienstelijke Nederlandse dialect- en volkskundestudie; in het bijzonder van Groningen. De gemeente Slochteren benoemde hem tot ereburger en bovendien werd er een K. ter Laan-monument, naar een ontwerp van Theo Verlaan, onthuld. In 1961 werd ter Laan in Enschede gehuldigd door het Grunneger Genootschap. Hij trad af als voorzitter, na dertig jaar lang al zijn krachten aan de vereniging te hebben gewijd, en werd benoemd tot erevoorzitter. „'t Is n mooie dag, moar ook n stoere dag”, zei de negentigjarige en daarmee bracht hij kort en duidelijk, als zo vaak, onder woorden wat iedereen, die deze ontroerende plechtigheid mocht bijwonen, zo voelde.

Jan Altink schilderde op initiatief van de Groninger Culturele Gemeenschap een portret van de 90-jarige ter Laan. Voorts verschene er ter Laan-nummers van de tijdschriften „Dörp en Stad”, „Neerlands Volksleven” en „Driemaandelijkse Bladen”. In de rubriek „Grunnen tussen guster en mörgen” van de Winschoter Courant werd een gehele pagina aan de voor Groningen zo belangrijke werken van K. ter Laan gewijd. In dit nummer karakteriseerde de dichter Jan Boer de 90-jarige als „de ontembare veurvechter van de Grunneger toal